

Naturnotat Juvbrua

Reguleringsplan for FV60 Juvbrua

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver: Møre og Romsdal Fylkeskommune

Tittel på rapport: Naturnotat Juvbrua

Oppdragsnavn: Fv 60 Juvbrua - Sykkylven

Oppdragsnummer: 649666-02

Utarbeidet av: Bård Øyvind Solberg

Oppdragsleder: Henning Myrland

Tilgjengelighet: Åpen

Kort sammendrag

I forbindelse med detaljregulering av *Fv. 60 - Nye Juvbrua, Sykkylven kommune* har Asplan Viak blitt engasjert for å gjøre rede for reguleringsplanens virkninger for naturmangfold. Naturmangfold er vurdert i et eget fagnota, men lite omtalt i den opprinnelige planbeskrivelsen. Statsforvalteren la ned innsigelse på grunn av manglende vurderinger av naturmangfold og § 8-12 i naturmangfoldloven. Konsekvensene for verdsatte naturtyper framstod som uklar, og naturmangfold var i liten grad omtalt i planbeskrivelsen. Dette notatet inneholder vurderinger av konsekvenser for natur for de tre alternative konseptene fra fylkeskommunens konseptvalgnotat (sist revidert 06.02.24) og for den regulerte løsningen. Tiltaket er også vurdert for naturmangfoldlovens bestemmelser §§8-12. Til slutt foreslås avbøtende tiltak som er reflektert i reguleringsplanens bestemmelser.

01	2. feb. 2026	Notat til kunde	BØS	AKN
Ver	Dato	Beskrivelse	Utarb. av	KS

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn	3
1.1. Reguleringsplan	3
1.2. Innsigelse	4
2. Tiltaksbeskrivelse – alternative løsninger	6
2.1. Generelt	6
2.2. Alternativ A	6
2.3. Alternativ B	7
2.4. Alternativ C	8
2.5. Valgt konsept til reguleringsplanen	9
3. Naturvurderinger	10
3.1. Naturforhold i planområdet	10
3.2. Verdivurderinger	10
3.3. Omfang og konsekvensvurderinger	13
4. Avbøtende tiltak	22
5. Vurdering av naturmangfoldlovens generelle prinsipper, §§ 8-12	24
6. Vurdere konsekvenser på naturmangfold ved rivning av dagens Juvbrua	26

1. Bakgrunn

1.1. Reguleringsplan

Planområdet ligger i Sykkylven kommune. Juvbrua ligger i fjellovergangen mellom Sykkylven og Stranda kommuner (Figur 1). Brua er i dårlig stand og ligger på ei strekning som er smal og har krappe kurver. Det mangler gulstripe på ei strekning på omtrent 300 meter. Formålet med planarbeidet er legge til rette for ny bru og utbedre strekningen gjennom å øke vegbredde og horisontalkurveradius. Dagens bru skal benyttes i byggefasen og rives etter endt byggefase.

Figur 1. Planområdet. Kilde: Planomtale Detaljregulering Fv. 60 – Nye Juvbrua, Møre og Romsdal fylkeskommune 2025.

Reguleringsplanforslaget ble sendt på første gangs høring og offentlig ettersyn i perioden 30.04.25 til 16.06.25.

I forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplanen gjennomførte Multiconsult en naturkartlegging (Multiconsult 2024) og utarbeidet et notat som vurderte tiltakets konsekvenser for de kartlagte naturverdiene.

1.2. Innsigelse

I forbindelse med første gangs høring og offentlig ettersyn av reguleringsplanforslaget for Fv. 60 – Nye Juvbrua kom Statsforvaltaren i Møre og Romsdal med sin uttale og fremmet innsigelse til planforslaget grunnet manglende hensyn til naturmangfold. Uttalen er datert 16.06.25 og er gjengitt under:

«Planområdet er kartlagt for raudlistearter, naturtyper og økologiske funksjonsområde for arter. Det vart særleg sett etter raudlista artar i gruppene karplanter, lav, mose og sopp, inkludert vassdragstilknytte artar, som til dømes fossefall.

Det vart funne naturtype gamal lågurt-ospeskog av stor verdi, rik open jordvassmyr i mellomboreal sone av stor verdi, funksjonsområde for skorpeglye (sårbar) av stor verdi og funksjonsområde for fossefall av noko verdi.

Kartlegginga vart utført i oktober. Som det står i notatet frå Multiconsult er dette et tidspunkt i sesongen der fleire artar er avblomstra. Artar som blomstrar tidlegare på sesongen kan ha blitt oversett. Vi oppmodar difor til ei supplerande kartlegging i år for karplantar som blir gjort innafor anbefalt sesong (helst innan utgangen av juli).

Funna frå kartlegginga er markert med omsynssone i plankartet, med tilknytte retningslinjer. Vi gjer merksam på at føresegnene som er knytt til areal for mellombels bygg og anleggsområde er motstridande med omsynssone H560_2 Gamal lågurt-ospeskog. Vi ber om at bygg og anleggsområde blir trekt ut av omsynssone for naturtypen. For omsynssone (H560_1) Skorpeglye er det sett krav om å gjerde inne funksjonsområde før anleggsarbeidet startar. Vi ber om at det blir stilt tilsvarende krav for omsynssone (H560_2) Gamal lågurt-ospeskog. Da denne naturtypen grenser opp/overlappar mot anna føremål er det stor fare for at denne grensa blir overtrekt i anleggsfasen.

Fylkeskommunen har tidlegare vurdert tre ulike alternativ for bruer over elva. I notatet frå Multiconsult (10221687-01-RIM-NOT-001) konkluderer dei med at alternativ C gir minst konsekvens for naturmangfold. Vurderingane og konklusjon om kva som er best alternativ for naturmangfold er ikkje tatt opp igjen i vurderingane om dei ulike alternativa i rapport om konseptval som følgjer saka.

Ei slik vurdering for naturmangfold er heller ikkje gjort i planomtalen.

For alternativ B, som fylkeskommunen har valt å gå vidare med, står det i notatet at det kan vere fare for drenering av naturtype rikmyr som følgje av nærføring av vegen. Multiconsult har i sitt notat anbefalt bruk av duk og leirepropp for å redusere drenering av myra, men

dette er ikkje følgt opp i føresegnene. I rapport om konseptval står det at alternativ B er endra for å ta omsyn til rikmyra. Vi saknar ei fagleg vurdering av om desse endringane er tilstrekkelege. Vi saknar også ei tydeleg framvisning av endringa som er gjort.

I planomtalen kapittel 7 om verknader og konsekvensar for planforslaget står det ingenting om naturmangfald og funna i notatet utarbeidd av Multiconsult, og verknader av tiltaket på desse naturverdiane. At dette ikkje går fram av planomtalen vurderer vi ikkje er i tråd med utgreiingskravet i plan og bygningslova § 4-2. Planomtalen må omfatte ei vurdering etter naturmangfaldlova § 7, som stadfester at «prinsippa i §§ 8 til 12 skal leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg mynde». Her er det særleg relevant å trekke fram dei ulike brualternativa og greie ut om konsekvensgrad for naturmangfaldet for dei ulike alternativa. Skildring av konsekvensane for dei ulike naturverdiane må vere konkret for å sikre eit godt beslutningsgrunnlag.

Under kartlegginga vart det funne reirkasse for fossefall under dagens bru, som såg ut til å vere brukt nyleg. Det er på bakgrunn av dette og tidlegare registrering av fossefall markert funksjonsområde for fossefall langs elvestrengen. Om dagens bru blir rive, bør det stillast krav om at reirkassa blir flytta til ein eigna stad i nærleiken av dagens plassering. Notatet om naturmangfald listar opp andre forslag til avbøtande tiltak som bør gjennomførast i anleggsfasen. Desse er i liten grad følgt opp med juridisk bindande krav i føresegnene. Vi ber om dette blir gjort i større grad.

Samla sett vurderer vi at planforslaget ikkje i tilstrekkeleg grad viser kva og korleis det er tatt omsyn til viktig naturmangfald av nasjonal verdi; jf § 7, jf §§ 8-12 i naturmangfaldlova. Vi fremmer difor motsegn inntil våre merknader er tatt omsyn til.

Vassdrag

Vi syner til oppstartsmelding og vår uttale av 21.03.2023. Jamfør § 8.1 i føresegnene så skal tiltaket handsamast etter vassressurslova, og det må søkjast om løyve til Statsforvaltaren for fjerning av kantvegetasjon.

Konklusjon

Vi viser til merknadene over og fremmer motsegn til planforslaget grunna manglande omsyn til naturmangfald. Vurdering av naturmangfald må inngå som grunnlag for val av brualternativ. Vidare må verknader for naturmangfald synleggjerast i planomtalen. Om valt alternativ gir verknader for viktig naturmangfald må avbøtande tiltak sikrast gjennom føresegnene; jf § 7, jf §§ 8-12 i naturmangfaldlova.»

2. Tiltaksbeskrivelse – alternative løsninger

2.1. Generelt

Møre og Romsdal fylkeskommune har utarbeidet et notat om konseptvalg (06.02.24) for nye Juvbrua. Tre ulike alternativer lå til grunn for vurderingene av konseptvalg. I forkant av dette var det også utarbeidet et notat med forprosjekt og konseptvurdering av Multiconsult (14.11.23). Alternativ B ble endret etter dette for å unngå berøring med kartlagt rikmyr, og disse endringene var innarbeidet når fylkeskommunen lagde sitt konseptvalgnotat.

Beskrivelser av alternativene under er hentet fra konseptvalgnotatet til fylkeskommunen.

2.2. Alternativ A

Figur 2 Utdrag fra modell som viser linjeføring av alternativ A. De røde linjene viser referanselinjene mellom de ulike alternativene A, B og C. Kilde: Notat Konseptvalg, Møre og Romsdal fylkeskommune 2024.

- Ved å skjære seg inn i terrenget oppnår alternativ A korteste brulengde ved å komme seg lengst inn i juvet
- Blir behov for to fjellskjæringer der den ene vil bli nesten 10 meter høy, den andre opp mot 7 meter høy.
- Beregning på at ca. 17 500 m³ fjell må sprenges vekk. I anleggsfasen må totalt 47 000 m³ ulike masser håndteres.
- Tegning fra skisseprosjekt viser avstand mellom landkar på 53 meter.

- Alternativet har ingen fravik på horisontalkurveradius, og fjerner fem svinger som ikke opprettholder kravene.
- Vil ha behov for godkjent fravik på 8.25 % siden kravet er maks 8 %.
- Beregnet entreprisekostnad på 60,4 millioner kroner. Da er ikke byggherrekostnader, prosjekteringskostnader og anleggsgjennomføring tatt med.

2.3. Alternativ B

Figur 3 Utdrag fra modell som viser linjeføring av alternativ B. De røde linjene viser referanselinjene mellom de ulike alternativene A, B og C. Kilde: Notat Konseptvalg, Møre og Romsdal fylkeskommune 2024.

- Alternativ B trekkes lengre ut i juvet enn alternativ A, mindre behov for sprenging av fjell, men litt lengre bru enn alternativ A.
- Blir behov for to fjellskjæringer, den ene vil være opp mot 7,5 meter høy, og den andre omtrent 3,5 meter høy.
- Beregning på at ca. 7000 m³ fjell på sprenges vekk. I anleggsfasen må totalt 35 000 m³ ulike masser håndteres.
- Tegning fra skisseprosjekt viser avstand mellom landkar på 59 meter.
- Alternativet har ingen fravik på horisontalkurveradius, og fjerner fem svinger som ikke opprettholder kravene.
- Vil ha behov for godkjent fravik på 8.25 % siden kravet er maks 8 %. Samme som de andre alternativene.
- Beregnet entreprisekostnad på 62,9 millioner kroner. Da er ikke byggherrekostnader, prosjekteringskostnader og anleggsgjennomføring tatt med.

2.4. Alternativ C

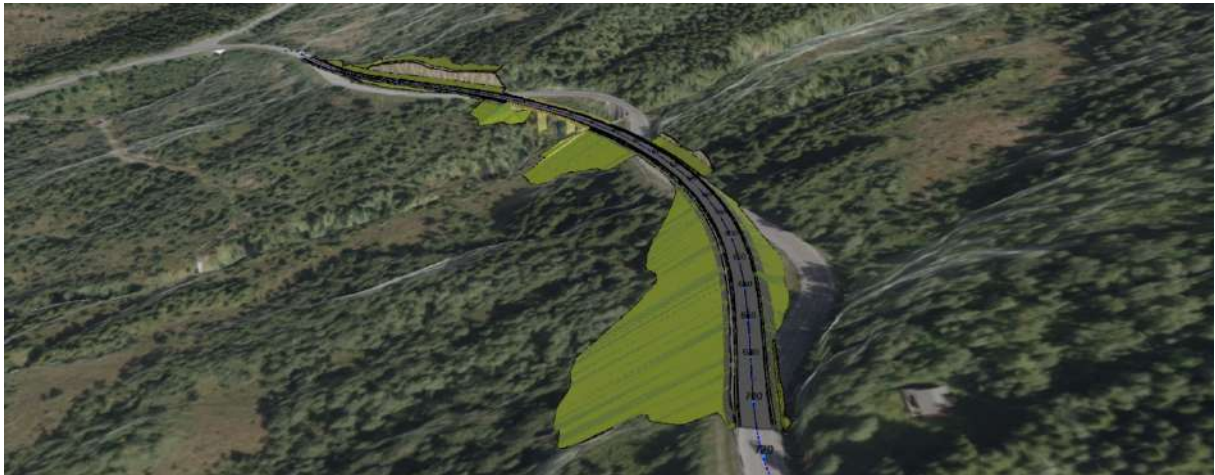

Figur 4 Utdrag fra modell som viser linjeføring av alternativ C. De røde linjene viser referanselinjene mellom de ulike alternativene A, B og C. Kilde: Notat Konseptvalg, Møre og Romsdal fylkeskommune 2024.

- Alternativ C trekkes enda lengre ut i juvet enn alternativ A.
- Går ikke inn i eksisterende terreng, men bruker fylling og lengre bru på å krysse juvet. Alternativet med lengst bru.
- Blir minimalt med sprengning (<100 m³ fjell). I anleggsfasen må totalt 15 000 m³ ulike masser håndteres. Alle masser på transporteres til stedet, noe en unngår med de andre alternativene.
- Tegning fra skisseprosjekt viser avstand mellom landkar på 72 meter.
- Alternativ C krysser juvet i ei direkte linje og de dårlige kurvene sør for juvet vil ikke bli utbedret. Det ble derfor lagt inn ekstra for å utbedre disse, men brua krysser juvet på en slik måte at en ikke kan utbedre kurvene sør for juvet uten at det får konsekvenser for hytteeier. Det har blitt gitt tydelige føringer på at hytteeier ikke skulle berøres, så det har derfor blitt utarbeidet et forslag til minimumsløsning. Det er konstruert to kurver med radius 150 meter, men kravet er minimum 225 meter. Dette fraviket må omsøkes og godkjennes.
- I tillegg er to påfølgende høyrekurver (eggkurve) ikke helt heldig fra et TS-perspektiv, men det er ikke et fravik i seg selv.
- Vil ha behov for godkjent fravik på 8.25 % siden kravet er maks 8 %. Samme som de andre alternativene.
- Beregnet entreprisekostnad på 58 millioner kroner. Da er ikke byggherrekostnader, prosjekteringskostnader og anleggsgjennomføring tatt med.

2.5. Valgt konsept til reguleringsplanen

I Møre og Romsdal fylkeskommunes konseptvalgnotat ble det konkludert å gå videre med alternativ B, og lage et reguleringsplanforslag basert på dette.

Figur 5 Utdrag fra modell som viser linjeføring av alternativ B..

3. Naturvurderinger

3.1. Naturforhold i planområdet

Planområdet ligger langs Fv. 60 i Sykkylven kommune i Møre og Romsdal fylke. Fylkesveien krysser Velledalselva ved Juvene. Geologisk er området en del av den kaledonske fjellkjeden med berggrunn som i hovedsak består av fattig gneis. Fattig berggrunn vil si at berggrunnen er sur, forvitrer lite og gir dårlige vekstforhold for næringskrevende arter. Løsmassene består av morenemateriale med varierende tykkelse, fra morenemateriale med stor mektighet i nedre deler og mer usammenhengende og tynne dekker i øvre deler.

Planområdet ligger cirka 300 meter over havet i mellomboreal sone og i klart oseaniske seksjon.

Multiconsult kartla arter og naturtyper i oktober 2023. Multiconsult har beskrevet området slik: *"Området ligger i en vestvendt li, og naturen i området består for det meste av bjørkeskog med partier hvor osp dominerer. Skogen er av typen blåbærskog og svak lågurtskog, med bjørk og delvis osp som dominerende treslag. Her er også flere bakkemyrer, stedvis med påvirkning av rikere sigevann som gir grunnlag for et rikere artsmangfold. Deler av planområdet består også av plantefelt med gran. Velledalselva, som broa skal krysse, har skåret seg ned i et juv, her er det fragmenter som kan tilsvare gråorhøgstaudeskog, blant annet med tyrihjelmskugg og turt. Elva går her i en bekkekløft, som er en landform hvor det er potensiale for å finne svært varierte økosystemer, for eksempel gode leveforhold for rødlistede laver og moser».*

3.2. Verdivurderinger

Det vises til kartlegging utført av Multiconsult, dokumentert i naturmangfoldnotat datert 29.11.23. Resultatet fra kartleggingen er fire lokaliteter som er gitt verdi ihht.

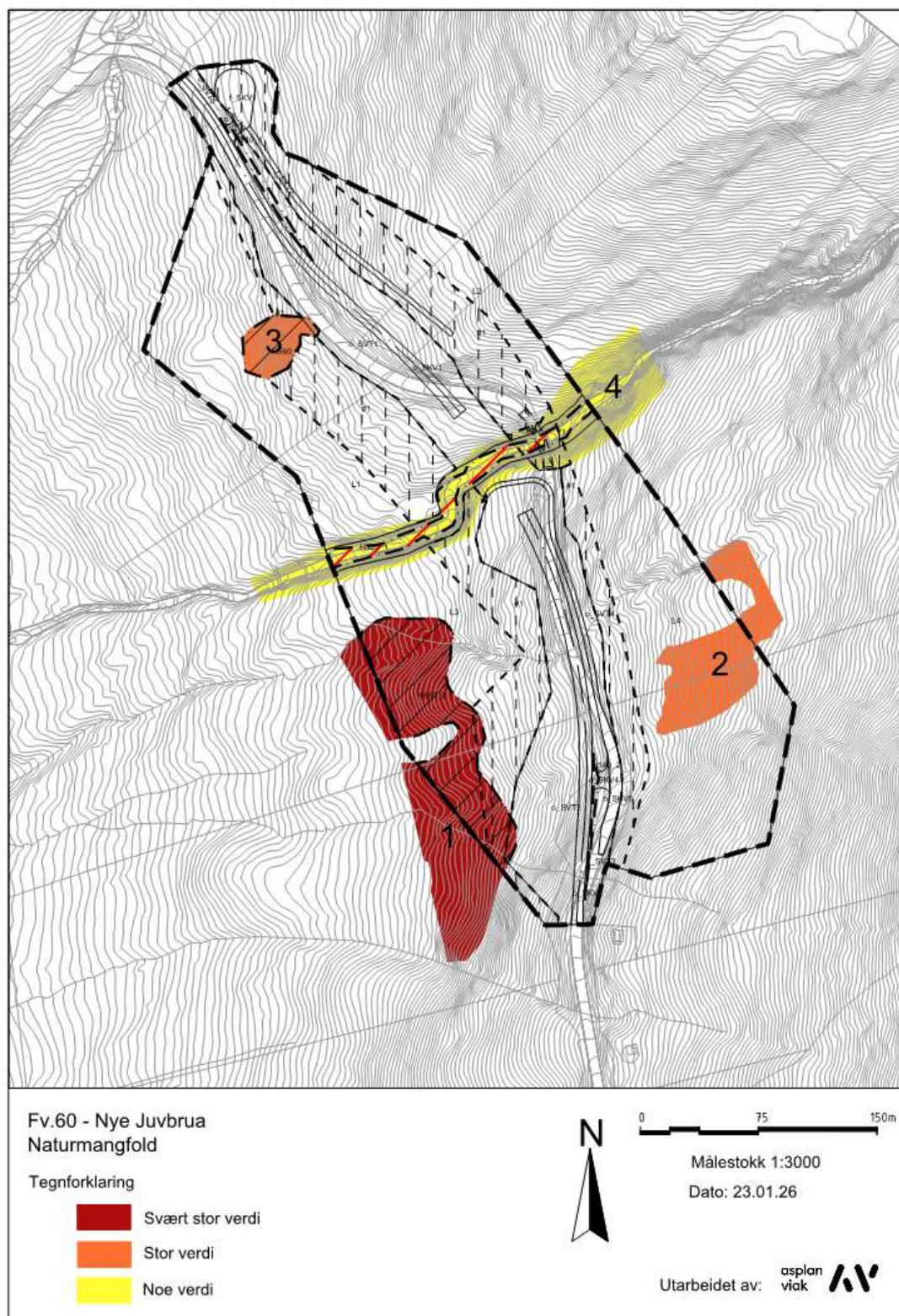
Miljødirektoratets veileder M1941 (Tabell 1, **Error! Reference source not found.**). For fullstendig beskrivelse vises det til nevnte notat og faktaark i naturbase.

Tabell 1. Verdivurdering av kartlagte naturtyper og økologiske funksjonsområder for arter. Kilde: Multiconsult 2023 og Naturbase 2025.

Lokalitet	Beskrivelse	Verdi ihht. M1941
Lokalitet 1 - Juvene	Naturtype: Gammel lågurt-ospeskog Svak lågurtskog i hogstklasse 5, hvor osp og bjørk er dominerende treslag. Naturmangfoldet er i utgangspunktet satt til moderat grunnet andel av store trær, men grunnet et beitetrykk med svært ekstensiv bruk er dette oppjustert til stort.	Svært stor verdi
Lokalitet 2 - Hjortdalsberga rikmyr	Naturtype: Rik åpen jordvannsmyr i mellomboreal sone. Myras tilstand ble satt til god på bakgrunn av fravær av grøfting, kjørespor, fremmede arter, spor etter slitasje og slitasjebetinget erosjon. Naturmangfoldet er i utgangspunktet vurdert til lite pga. areal, men oppjusteres til moderat pga. kalkindikatoren kammose. For øvrig er det registrert 11 habitatspesifikke arter.	Stor verdi
Lokalitet 3 - funksjonsområde for skorpeglye	Funksjonsområde for arter. Skorpeglye (VU). Avgrensingen av funksjonsområdet er gjort med utgangspunkt i et ospeskog.	Stor verdi
Lokalitet 4 - funksjonsområde for fossefall	Funksjonsområde for arter. Fossefall (LC). Fossefall er tidligere registrert i Velledalselva i 1999. Det er satt opp en reirkasse på brua.	Noe verdi

Øvrige arealer er skogområder som har en funksjon for skoglevende arter som fugl, karplanter, lav, sopp, mose med mer. Disse områdene har derfor noe verdi, men er ikke avmerket på verdikart nedenfor.

Av fremmede arter er det registrert platanlønn i området.

Figur 6 Verdikart for kartlagte naturverdier. Vist med plangrense og regulerte linjer fra plankart datert 31.03.25. Skogkledde arealer (LNFR) utenom de kartlagte naturtyper og økologiske funksjonsområder har noe verdi som leveområder for vanlige arter.

3.3. Omfang og konsekvensvurderinger

I vurderingen vil vi skille mellom omfang av permanente tiltak og en vurdering av omfang av midlertidige tiltak. Permanente tiltak er ny veg med sideareal, hvor begge deler er regulert som samferdselsformål. Sideareal kan typisk bestå av veggrøft, skjæring og fylling. Midlertidige tiltak er først og fremst et anleggsbelte som må brukes for å gjennomføre de permanente tiltak. I utgangspunktet medfører de midlertidige tiltakene ingen fysiske inngrep i grunnen, med unntak av etablering av midlertidige kjøretraseer. Derimot må trær og skog hogges for at man skal sikre gjennomføring av anleggsarbeidet. Konsekvensene vurderes først og fremst av de permanente tiltak. Ingen av alternativene foreslår fysiske permanente inngrep / tiltak i bekkekløften som omkranser elva, men anleggsarbeidet kan påvirke bekkekløften. Riving av dagens bru vil påvirke bekkekløften i anleggsperioden, men i permanent fase vil naturen bli restaurert og man for en forbedret miljøtilstand.

3.3.1. Alternativ A

Tiltaket vil gi to nye skjæringer (Figur 7). En mindre skjæring sør for brua og en større skjæring nord for brua. Skjæringene vil ikke direkte påvirke noen av naturtypene. Det vil etableres en stor fylling helt sør i planområdet som kan påvirke naturtypen gammel lågurt ospeskog. Det vil også bli etablert to fyllinger nært inntil bekkekløften Juene. Tegning fra skisseprosjekt viser avstand mellom landkar på 53 meter.

Figur 7. Figur som viser 3D modell av alternativ A med fyllinger og skjæringer. Kilde: Møre og Romsdal fylkeskommune.

Alternativ A ligger vest for dagens veg, og dermed lenger unna den kartlagte rikmyra sammenlignet med nullalternativet. Vår vurdering er at dette ikke vil ha noen negativ konsekvens på naturtypelokaliteten utover nullalternativet.

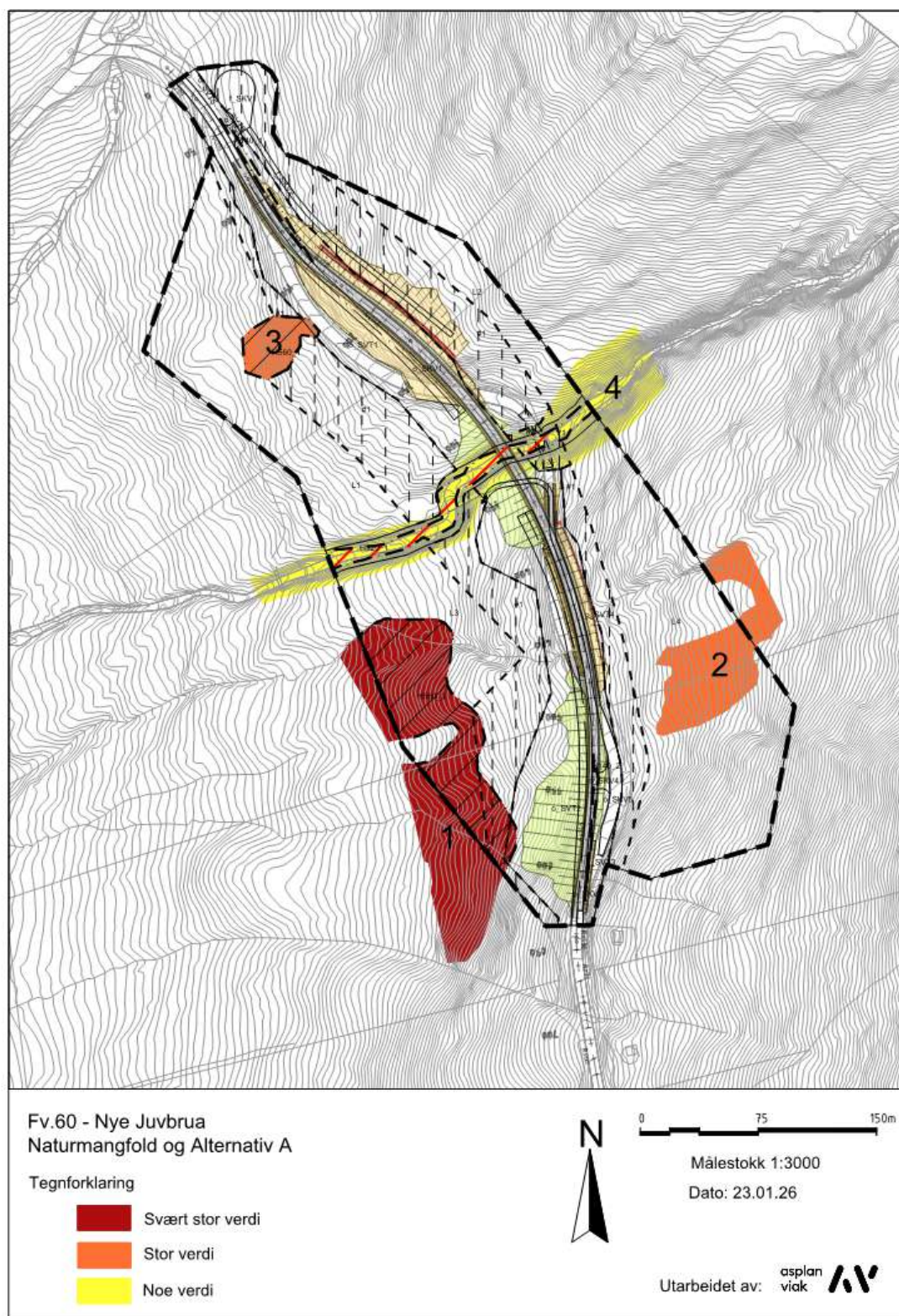
For den kartlagte lågurt ospeskogen, vil derimot ny vegtrasé med fyllinger komme nærmere naturtypelokaliteten enn nullalternativet. En mindre del av «annen veggrunn – tekniske anlegg» (120 m²) vil direkte berøre naturtypelokaliteten, og omfanget av tiltaket vurderes som *noe forringet*. Lokaliteten kan bli indirekte påvirket av endret hydrologi og luftfuktighet. Dette gir middels negativ konsekvens på naturtypelokaliteten lågurt ospeskog.

Anleggsperioden

For å etablere ny vegfylling med drenering og eventuelt stabilisering av fyllinga, vil det foreslåtte anleggsbeltet berøre cirka 7 dekar av naturtypelokaliteten lågurt ospeskog. Tiltaket vil innebære hogst av skog, og etablering av en midlertidig veg innenfor naturtypen lågurt ospeskog og det økologiske funksjonsområde for skorpeglye. Den midlertidige vegen vil bli fjernet etter at anleggsperioden er avsluttet.

Tiltaket vil berøre noen få kvadratmeter av funksjonsområde for skorpeglye men omfanget av tiltaket vurderes som ubetydelig.

Det midlertidige tiltaket vil omfatte cirka 7% av naturtypelokaliteten omfanget vurderes da som noe forringet, noe som gir en middels negativ konsekvens også for anleggsperioden. Det er også satt av hensynssoner for begge naturtypene og det økologiske funksjonsområdet for skorpeglye. Det er også foreslått planbestemmelser som krever inngjerding av både naturtypelokaliteten lågurt ospeskog og det økologiske funksjonsområde for skorpeglye.

Figur 8 Verdiområder for naturmangfold vist med alternativ A fra Konseptvalgnotat (Møre og Romsdal Fylkeskommune) og linjer fra reguleringsplanforslaget datert 31.03.25. Skogkledde arealer (LNFR) utenom de kartlagte naturtyper og økologiske funksjonsområder har noe verdi som leveområder for vanlige arter.

3.3.2. Alternativ B

Tiltaket vil gi to nye skjæringer (Figur 9). En mindre skjæring sør for brua og en større skjæring nord for brua. Skjæringa nord for brua er noe mindre sammenlignet med alternativ A. Skjæringene vil ikke direkte påvirke noen av naturtypelokalitetene. Det vil etableres en stor fylling helt sør i planområdet som kommer i berøring med naturtypelokaliteten lågurtospeskog. Denne fyllinga ligger noe høyere i terrenget enn dagens veg, men ligger lenger unna rikmyra. Det vil også bli etablert to fyllinger nært inntil bekkekløften Juene. Tegning fra skisseprosjekt viser avstand mellom landkar på 59 meter.

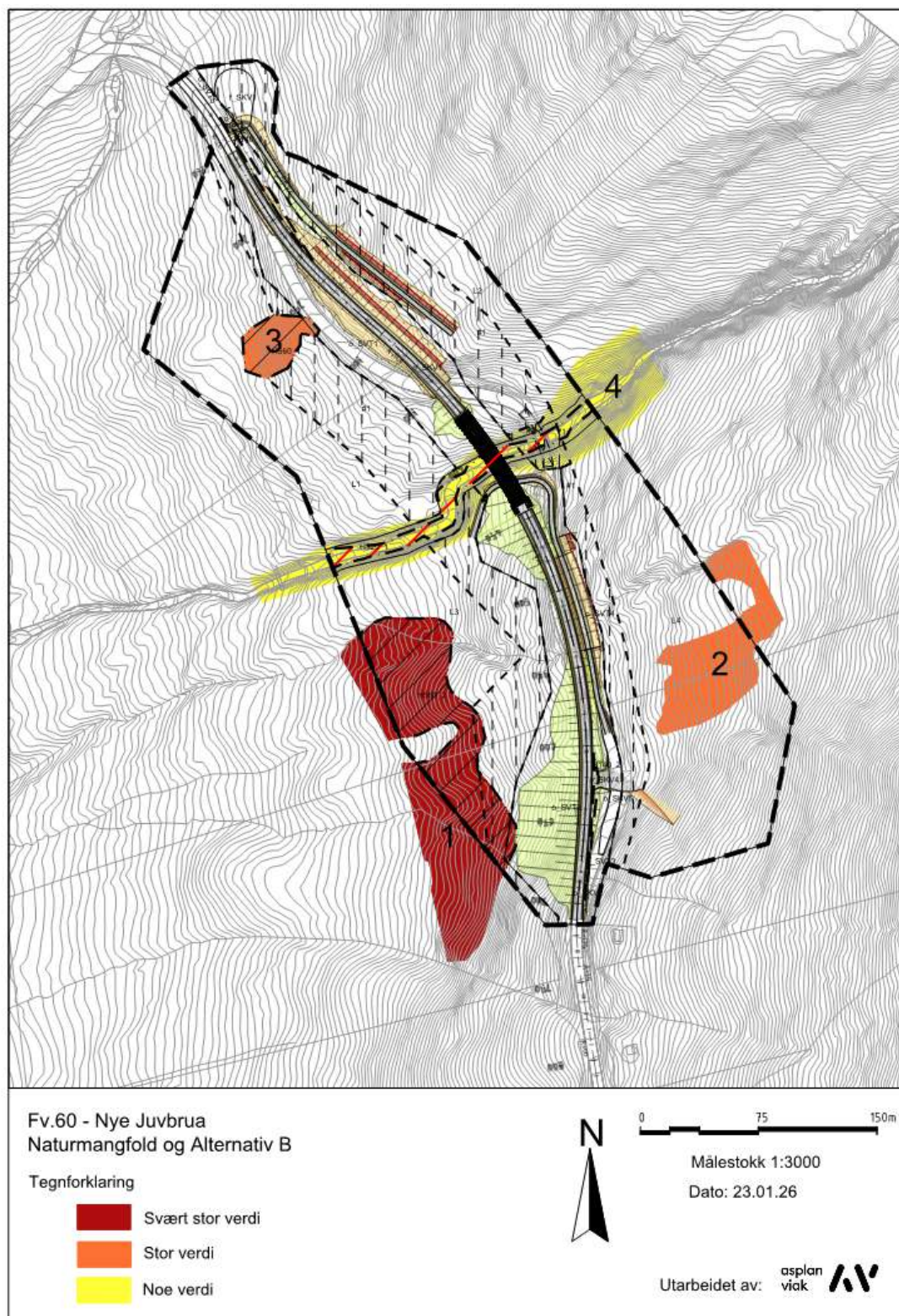

Figur 9. Figur som viser 3D modell av alternativ B med fyllinger og skjæringer. Kilde: Møre og Romsdal fylkeskommune.

Omfangsvurderingene er de samme for alternativ B som for alternativ A. Dette gir *noe forringet* omfang og dermed *middels negativ konsekvens* på lokaliteten lågurt ospeskog.

Anleggsperioden

Også her er det samme vurdering som for alternativ A. Dette gir *noe forringet* omfang, og *middels negativ konsekvens* på naturtypelokaliteten lågurt ospeskog.

Figur 10 Verdiområder for naturmangfold vist med alternativ B fra Konseptvalgnotat (Møre og Romsdal Fylkeskommune) og linjer fra reguleringsplanforslaget datert 31.03.25. Skogkledde arealer (LNFR) utenom de kartlagte naturtyper og økologiske funksjonsområder har noe verdi som leveområder for vanlige arter.

3.3.3. Alternativ C

Alternativ C har kun en mindre skjæring like sør for brua (Figur 11). Alternativet har en større fylling helt i sør av planområdet. Det vil også bli etablert to fyllinger nært inntil bekkekløften Juene. Tegning fra skisseprosjekt viser avstand mellom landkar på 72 meter.

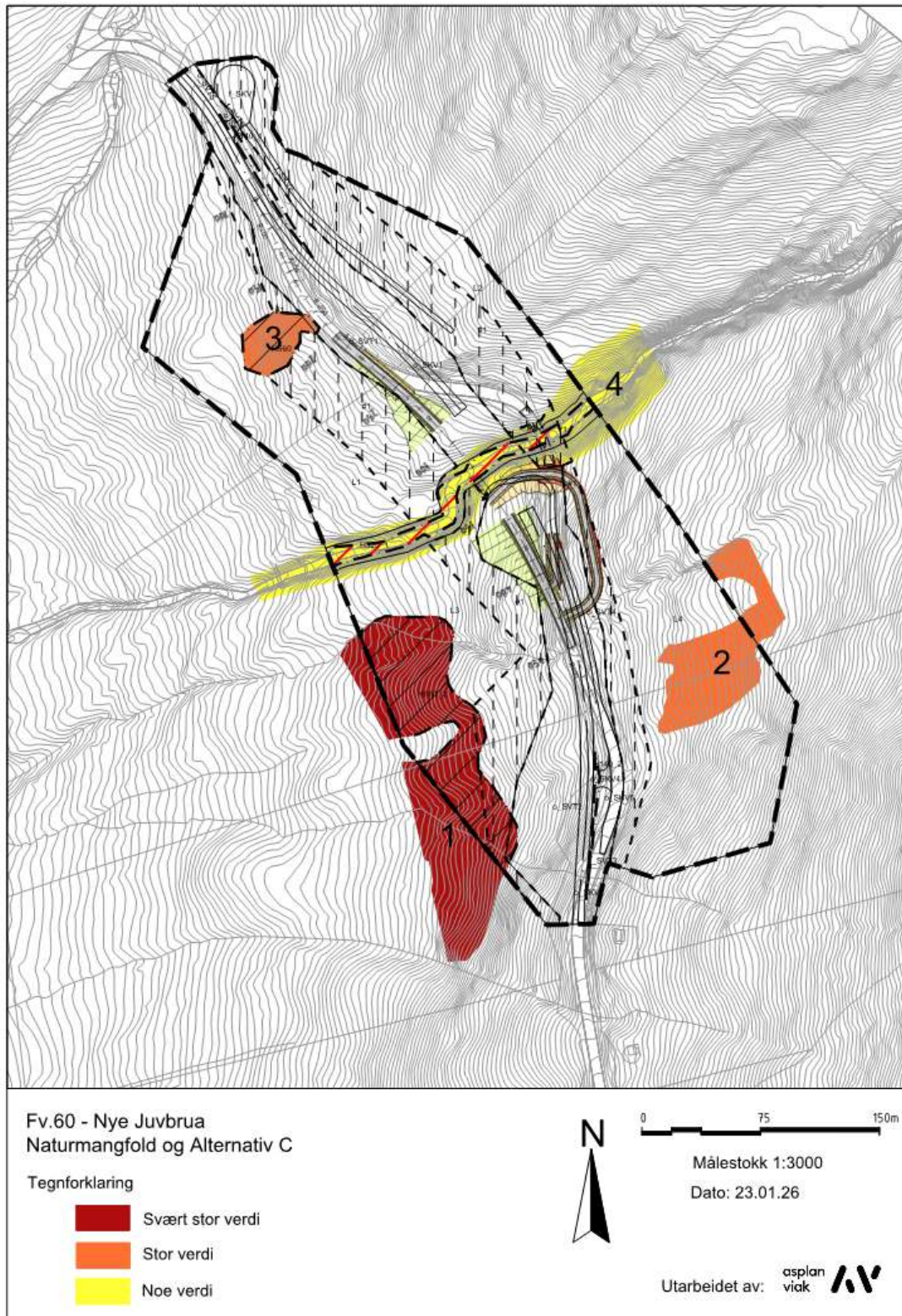
Omfangsvurderingene er de samme for alternativ C som for alternativ A. Dette gir *noe forringet* påvirkning og dermed *middels negativ konsekvens* på lokaliteten lågurtospeskog.

Anleggsperioden

Også her er det samme vurdering som for alternativ A. Dette gir *noe forringet* påvirkning, og *middels negativ konsekvens* på lokaliteten lågurt ospeskog.

Figur 11. Figur som viser 3D modell av alternativ C med fyllinger og skjæringer. Kilde: Møre og Romsdal fylkeskommune.

Figur 12 Verdiområder for naturmangfold vist med alternativ C fra Konseptvalgnotat (Møre og Romsdal Fylkeskommune) og linjer fra reguleringsplanforslaget datert 31.03.25. Skogkledde arealer (LNFR) utenom de kartlagte naturtyper og økologiske funksjonsområder har noe verdi som leveområder for vanlige arter.

Naturtypelokaliteten rikmyr

Alle tre alternativene foreslås lenger unna rikmyra enn dagens veg. Slik alternativene ser ut i dag vil det ikke bli tiltak ovenfor/øst for dagens veg, med et mindre unntak litt nord for rikmyra. Her vil det etableres en skjæring, og den skjæringa vil være noe større for alternativ A og B enn for alternativ C. Det er likevel vår vurdering at dette ikke vil påvirke hydrologien til rikmyra. I utredningen som Multiconsult utarbeidet i 2023 kom alternativ B i direkte konflikt med rikmyra og risikoen for endring av hydrologien til rikmyra var absolutt til stede. Dette medførte at fylkeskommunen endret alternativ B, jamfør konseptvalgutredningen til fylkeskommunen. Vår vurdering er at sannsynligheten for en negativ påvirkning på hydrologien til rikmyra er tilnærmet lik eller noe lavere enn nullalternativet.

3.3.4. Regulert konsept – Alternativ B

Alternativ B ble valgt som konsept til reguleringsplanen. Det regulerte alternativet vil ligge på nedsiden av dagens veg i strekningen forbi rikmyra, og vil følgelig ha en ubetydelig påvirkning på rikmyra. Det regulerte alternativet vil påvirke lågurtospeskogen med et lite arealbeslag (7%) der skogen må hogges i anleggsfasen. Et svært lite areal (1-2 %) blir permanent nedbygd i veganlegget. Omfanget vurderes som noe forringet. Samlet sett en middels negativ konsekvens på lokaliteten Juvene.

Det regulerte alternativet er nå plassert nedstrøms dagens veg sammenlignet med rikmyra som ligger oppstrøms. Dette innebærer ingen fysiske tiltak nærmere rikmyra enn dagens situasjon / nullalternativet. Det etableres en mindre skjæring lenger mot Velledalsbekken, men vår vurdering er at denne kommer så vidt langt unna selve rikmyra at omfanget vurderes som ubetydelig. De tiltakene som fylkeskommunen har gjennomført i optimaliseringen og i konseptvalget har redusert eller helt tatt bort den negative påvirkningen på rikmyra. Flytting av valgt trasé har derimot medført at ny vegfylling og mindre deler av anleggsbeltet kommer i berøring med naturtypelokaliteten lågurt ospeskog. Det er gjort en vurdering av at det er enklere å tilbakeføre lågurt ospeskogen enn rikmyra og dermed har man valgt en løsning som samlet sett gir minst negativ påvirkning på naturmangfoldet. Det er gjort tilpasninger i planforslaget og det foreslås planbestemmelser som skal sikre reetablering av lågurt ospeskogen gjennom revegetering, gjenbruk av stedegne masser og vurdere å gjenlegge eldre låger av osp.

For fossefall vil dagens reirkasse erstattes med to nye reirkasser hvor plassering skal avgjøres av fagkyndig ornitolog.

Omfang og konsekvens av tiltaket vurderes som følger:

Naturtype	Verdi	Omfang	Konsekvens
Lokalitet 1 - Juvene	Svært stor verdi	Noe forringet	Middels negativ konsekvens
Lokalitet 2 - Hjortdalsberga rikmyr	Stor verdi	Ubetydelig	Ubetydelig
Lokalitet 3 - økologisk funksjonsområde for skorpeglye	Noe verdi	Ubetydelig	Ubetydelig
Lokalitet 4 - økologisk funksjonsområde for fossefall	Noe verdi	Ubetydelig	Ubetydelig
Samlet vurdering			Noe negativ konsekvens

4. Avbøtende tiltak

1. Valg av konsept og alternativ

Utforming av prosjektet har lagt kunnskap om naturmangfold til grunn. Tiltakspyramiden viser til at man først og fremst bør unngå påvirkning på viktig naturmangfold, og deretter begrense negativ påvirkning på naturmangfold. Om ingen av delene er tilstrekkelig skal man vurdere naturrestaurering og kompenserende tiltak.

Fylkeskommunen har gjennomført en konseptvalg vurdering hvor man har endret det opprinnelige alternativ B fra forprosjektet, slik at dette alternativet ikke lenger har en direkte påvirkning på den kartlagte rikmyra. Konseptvalgutredningen konkluderte med at alternativ B var det mest foretrukne ut ifra en helhetsvurdering. Ny veglinje skal etableres vest for eksisterende veg (i motsatt retning fra rikmyra), og vår vurdering er at dermed at rikmyra verken blir direkte berørt eller at tiltaket vil endre hydrologien sammenlignet med nullalternativet.

Valg av alternativ B vil derimot påvirke naturtypelokaliteten «gammel lågurtospeskog» noe. Selve tiltaket vil bygge ned et lite areal av den viktige naturtypen, cirka 120 m². Midlertidige tiltak vil påvirke lokaliteten i anleggsperioden. For å minimere påvirkningen er anleggsbeltet justert, slik at et mindre areal av naturtypelokaliteten blir innenfor anleggsbeltet. Anleggsbeltet vil også berøre noen kvadratmeter av det økologiske funksjonsområde for skorpeglye.

Følgende avbøtende tiltak i planbestemmelsene foreslås for det terrestriske naturmiljøet:

- Hensynssoner for to naturtypelokaliteter og det økologiske funksjonsområde for skorpeglye.
- Inngjerding i anleggsperioden for lokaliteten lågurtospeskog og økologisk funksjonsområde for skorpeglye.
- Reetablering av vegetasjonsdekke innenfor anleggsområdene og gjenbruk av stedeagne jordmasser med frøbank.
- I miljøoppfølgingsplanen kan man vurdere å legge igjen elde ospelåger, om dette finnes.
- Det skal ikke innføres eller spredes fremmede arter ved anleggsarbeid og i forbindelse med massehåndtering.

For vannmiljø foreslås det følgende avbøtende tiltak i planbestemmelsene:

- Krav til å sikre kantvegetasjon og reetablere kantvegetasjon
- Reetablere to reirkasser for fossefall
- Krav til naturrestaurering av terreng når dagens bro rives
- Generell bestemmelse for ivaretagelse av vannmiljø og krav til miljøoppfølgingsplan med forslag til konkrete oppfølgingspunkt.
- Forslag om et eget naturformål og strandsone på begge sider av Velledalsbekken med ivaretagelse av stedegen vegetasjon og kantsone.

2. Anleggsgjennomføring

Prosjektets anleggsfase kan skade eksisterende økologiske kvaliteter, spesielt gjelder dette for eventuell skadelig avrenning til Velledalselva. For å unngå dette bør anleggsperioden være så kort som mulig, og det må lages en miljøoppfølgingsplan for anleggsperioden. Alle avbøtende tiltak med tanke på fisk skal utarbeides, planlegges og/eller følges opp i samråd med person med ferskvannsøkologisk kompetanse.

- Miljøoppfølgingsplanen kan inneholde følgende tema:
 - o Tiltak for å hindre forurensing samt utarbeide beredskapsplaner for eventuelle uhellsutslipp
 - o Krav til oppsamling av kjemikalier
 - o Rutiner for fylling av drivstoff
 - o Tiltak for å begrense spredning av finpartikler
 - o Overvåking av vannkvaliteten i Velledalselva før-under-etter anleggsperioden
 - o Ta hensyn til gyteperioden for fisk nedstrøms tiltaket
 - o *Etter endt anleggsarbeid bør alle midlertidige inngrep fjernes, og områdene bør så langt som mulig tilbakeføres til slik de var før inngrepet.*

5. Vurdering av naturmangfoldlovens generelle prinsipper, §§ 8-12

For vurdering av §12 etter vannressursloven og §11 om kantvegetasjon i vannforskrifta viser vi til Multiconsult sin rapport og planbeskrivelsen.

Vurdering etter naturmangfoldlovens generelle prinsipper, §§ 8-12

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Planområdet er kartlagt for arter og naturtyper 03.10.2023. Det er bemerket at dette kan være noe sent på året for å kartlegge relevante arter, men artslista som er publisert i Multiconsult sitt notat viser at det er kartlagt mange arter og mange arter man kan forvente å finne i de aktuelle naturtypelokalitetene.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt og tilstrekkelig for å vurdere konsekvenser av tiltaket på naturmangfold.

§ 9 Føre-var prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget er godt og legger grunnlag for et relevant beslutningsgrunnlag. Naturkvalitetene og naturverdiene er godt kjent både for den kartlagte lokaliteten og for naturtypen generelt. Utbredelsen til gammel lågurtospeskog i Norge er derimot noe uklar og naturtypen er heller ikke godt kartlagt i regionen. Siden lokaliteten er godt kartlagt og kunnskapen om naturtypen er god, er det vår vurdering at føre-var prinsippet ikke kommer til anvendelse i denne saken. Tiltaket vil berøre naturtypen med midlertidige tiltak og planbestemmelsene foreslår dermed avbøtende tiltak for å minimere negativ påvirkning på lokaliteten.

§ 10 Samlet belastning

De naturtypene som i størst grad påvirkes er løvskoger av ulike utforminger, og først og fremst den kartlagte naturtypen «*gammel lågurt ospeskog*».

Lokal og regional utbredelse for naturtypen «*gammel lågurt ospeskog*» er usikker, slik at en vurdering av samlet belastning for denne er usikker. Naturtypen er ikke rødlistet etter rødliste for naturtyper verken for 2018 eller 2025. Gammel lågurtospeskog har sentral økosystemfunksjon. Lågurtospeskogene med gammel, grov, hul osp er levested for

mange truede arter, særlig vedboende sopp og insekter, epifyttiske lav, samt fugl og flaggermus med tilhold i hule trær. Det vil være et svært lite areal som blir direkte berørt av utbyggingen, cirka 1-2 % av arealet, og vår vurdering er dermed at samlet belastning på naturtypen «*gammel lågurt ospeskog*» er akseptabel.

Skorpeglye er kjent med noen ti-talls funn i Møre og Romsdal. Arten er spredt i de fleste fylker, men er fåtallig på indre Østlandet og i Vestland og Finnmark fylker (Haugan m.fl. 2021). Arten er sterkt knyttet til løvtrær med rik bark i skog med naturskogspreg. Det foreslåtte tiltaket med avbøtende tiltak er vurdert til å sikre artens muligheter for lokal overlevelse og vil følgelig ikke bidra til populasjonsreduksjoner på regionalt eller nasjonalt nivå. I plankartet er det avsatt et hensynsområde rundt det økologiske funksjonsområdet for skorpeglye, noe om gir gode vilkår for en fortsatt levedyktig forekomst innen planområdet.

Samlet belastning på skorpeglye vurderes som akseptabel.

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dette vurderes som lite relevant, men tiltakshaver må sikre gjennomføring av de avbøtende tiltakene.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Dette er i liten grad relevant ved drift av anlegget.

6. Vurdere konsekvenser på naturmangfold ved rivning av dagens Juvbrua

I forbindelse med bygging av ny bru, vil mindre deler av kantvegetasjon langs elva fjernes. Det stilles krav i planbestemmelsene om skånsom behandling, og at det skal legges til rette for reetablering av kantvegetasjonen. Det stilles også krav om å utarbeide en miljøoppfølgingsplan (MOP), og det er egne planbestemmelser for reetablering av kantvegetasjon.

Dagens bro skal fjernes. Dette legger til rette for noe restaurering av natur gjennom reetablering av en naturlig elvebredd med kantvegetasjon. Planbestemmelsen trekker opp krav for gjennomføring. Miljøoppfølgingsplanen vil legge til rette for detaljer i gjennomføringen, og stiller nødvendige krav for å unngå forurensing og tilslamming av vassdraget nedstrøms tiltaket.

Kilder

- Notat Naturmangfold, Multiconsult, 29.11.23
- Notat Proses for valg av veglinje og brukonsept, Multiconsult, 14.11.23
- Konseptvalg Nye Juvbrua, Møre og Romsdal fylkeskommune, 06.02.24
- Artsdatabanken 2018. Vurdering av naturtyper.
- Miljødirektoratet 2024. Miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper.

